

VIHTI TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2027

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	4 455 808	3 946 100	3 790 500	3 765 183					
MYYNITUOTOT	1 510 353	1 372 000	1 394 138	1 452 150					
MAKSUTUOTOT	1 377 550	1 471 200	1 318 362	1 427 600					
TUET JA AVUSTUKSET	1 567 332	1 102 900	1 078 000	885 433					
MUUT TOIMINTATUOTOT	572								
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-67 994 170	-71 449 192	-71 382 044	-72 721 433					
HENKILÖSTÖKULUT	-39 674 790	-40 017 235	-40 399 107	-41 605 568					
PALKAT JA PALKKIOT	-32 127 431	-32 433 452	-32 789 737	-34 783 259					
HENKILÖSIVUKULUT	-7 547 360	-7 583 783	-7 609 370	-6 822 309					
PALVELUJEN OSTOT	-12 423 697	-13 325 260	-13 123 240	-13 005 648					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 390 330	-1 361 283	-1 361 283	-1 356 431					
AVUSTUKSET	-1 197 151	-1 304 500	-1 057 500	-1 162 500					
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 308 201	-15 440 914	-15 440 914	-15 591 286					
TOIMINTAKATE	-63 538 362	-67 503 092	-67 591 544	-68 956 250					

(ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	KEHYS 2025	LTK 2025	KJ 2025	TA 2025
TOIMINTATUOTOT	4 455 808	3 946 100	3 790 500	3 996 100	3 765 183		
TOIMINTAKULUT	-48 269 277	-49 308 985	-49 241 837	-50 700 403	-50 461 429		
TOIMINTAKATE	-43 813 469	-45 362 885	-45 451 337	-46 704 303	-46 696 246		

Hankkeiden osuus

	TP 2023	TA 2024	Ennuste 2024	TA 2025
Opetus				
Toimintatuotot	1 098 905	924 900	706 746	796 664
Toimintakulut	-1 586 276	-1 161 933	-1 187 242	-1 150 219
Toimintakate	-487 371	-237 033	-480 496	-353 555
Varhaiskasvatus				
Toimintatuotot	234 280	166 000	234 680	76 769
Toimintakulut	-363 205	-209 402	-293 350	-104 353
Toimintakate	-128 925	-43 402	-58 670	-27 584
Yhteensä				
Toimintatuotot	1 333 185	1 090 900	941 426	873 433
Toimintakulut	-1 949 481	-1 371 335	-1 480 592	-1 254 572
Toimintakate	-616 296	-280 435	-539 166	-381 139

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja Vihdin kunnan asukkaille kuten Vihdin kunnan strategiassa todetaan: Haluamme auttaa vihtiläisiä elämään hyvää ja aktiivista elämää. Palvelukeskus jakautuu kahden lautakunnan alaistuuteen; sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan. Väestöennusteet ja niiden vaikuttavuus peruspalvelujen tuottamisen palveluverkkoon sekä palveluiden sisältöön otetaan huomioon lautakunnan alaisessa toiminnassa.

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta ja opetuksesta.

Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut ovat kunnan peruspalveluja, jotka luovat toiminnallaan perustan hyvälle, tasapainoiselle ja aktiiviselle elämälle. Kasvukunnassa sivistyspalveluilla on merkittävä rooli peruspalvelujen

tuottajana.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden strategisena tavoitteena on tuottaa kuntalaisille lähipalveluja. Käytännössä tavoite tarkoittaa opetuksen osalta sitä, että oppilaat saavat tarvitsemasta tuen koulunkäyntiinsä lähikoulussaan. Varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatusta pyritään tarjoamaan lähipalveluna, maantieteellisesti mahdollisimman läheltä kotia.

Opetuksen tulosalueen erityisenä strategisena tavoitteena on lasten erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja liittäminen joustavasti osaksi koulupäivää. Sivistyslautakunnan toimintojen osuus lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen sisällöissä on merkittävä. Lautakunnan toiminnot muodostavat toimintasuunnitelmassa ja arvioinnissa merkittävän toiminnallisen osuuden.

Sivistyslautakunnan alainen toimintakate talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -68 956 250 €. Ulkoinen kehys on -46.704.303 € ja talousarvioesitys -46 696 246 € alitus kehykseen nähden 8 057 €.

Investoinnit

Irtain omaisuus

Vuosi 2025

Opetus

Nummelanharjun koulun kalusteet, 40 000 €

Osa ruokalan tuoleista (ei uusittu uuden ruokalan rakentamisen yhteydessä) uusitaan. Lisäksi luokkiin ja käytäville tarvitaan uusia kalusteita huonojen ja rikkoontuneiden tilalle vastaamaan uusien oppimisympäristöjen vaatimuksia.

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Iwall- peliseinä Kuoppanummen kouluun, 20 000 €

Vihdin yhteiskoulussa on ollut käytössä kevästä 2023 Iwall- peliseinä, joka on lisännyt oppilaiden välituntiliikuntaa merkittävästi. Lisäksi seinää voidaan käyttää mm. nuoriso- ja liikuntapalveluiden toiminnassa kouluaikojen ulkopuolella. Vuonna 2024 Iwall- peliseinä tulee Otalammen kouluun ja vuonna 2026 Nummelanharjun kouluun.

Opetustilojen ICT- ja AV-laitteistojen uudistaminen, 255 000 €

Uudistetaan ja yhdenmukaistetaan Vihdin koulujen luokkien näytöt, dokumenttikamerat ja tietokoneet vastaamaan nykyajan vaatimuksia jaksottaen vuosilta 2024–2026.

Jokikunnan koulun pihaan laavu, 10 000 €

Laavaa käytetään ulko-opetuksen yhteydessä sekä muussa toiminnassa myös kouluajan ulkopuolella.

Kouluille lainattavat robotit ohjelmointiin, 20 000 €

Koulut tutustuvat ohjelmointiin (osa opetussuunnitelmaa) Etelä-Nummelan koulussa sijaitsevassa Värkkäämössä. Vihdissä on ollut myös kouluille lainattavia robotteja, mutta ne ovat vanhoja ja tarvitsevat uusintaa.

Vuosi 2026

Varhaiskasvatus

Ohjelmistohankinta, 50 000 €

Varhaiskasvatuksen toiminnan ohjauksjärjestelmän vaihdos 50 000 €. Varhaiskasvatuksen nykyinen järjestelmä ei sovellu nykyisiltä toimintoiltaan varhaiskasvatuksen kokonaisuuden hallintaan.

Vuosi 2026 Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Iwall- peliseinä Nummelanharjun kouluun, 20 000 €
Kaikissa yläkouluissa on vuonna 2026 Iwall- peliseinät.

Opetustilojen ICT- ja AV-laitteistojen uudistaminen, 255 000 €

Uudistetaan ja yhdenmukaistetaan Vihdin koulujen luokkien näytöt, dokumenttikamerat ja tietokoneet vastaamaan nykyajan vaatimuksia jaksottaen vuosilta 2024–2026.

Vuosi 2027 Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2028 Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2029 Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

HANKE	TP 2023	MTA	LTK	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
		2024	2025					
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
OPETUKSEN TULOSALUE	TP 2023	MTA	LTK	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Irtain omaisuus								
MENOT	-65 792	-325 000	385 000	0	315 000	40 000	40 000	40 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-65 792	-325 000	385 000	0	315 000	40 000	40 000	40 000
Ensikertainen kalustaminen								
MENOT	-1 486 806	-193 400	0	0	0	0	0	0

TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-1 486 806	-193 400	0	0	0	0	0	0

VARHAISKASVATUKSEN TULOSALUE		TP 2023	MTA 2024	LTk 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Irtain omaisuus	MENOT	-65 792	-325 000	0	0	50 000	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-65 792	-325 000	0	0	50 000	0	0	0
Ensikertainen kalustaminen	MENOT	-444 063	-56 600	0	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-444 063	-56 600	0	0	0	0	0	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	MENOT	-1 996 661	-575 000	385 000	0	365 000	40 000	40 000	40 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-1 996 661	-575 000	385 000	0	365 000	40 000	40 000	40 000

Lautakunnan strategiset tavoitteet

Hyvinvoivat vihtiläiset

	TAVOITE	TOIMENPIDE JA KUVAUS	MITTARI	LAADULLINEN MITTARI
Sivistyslautakunta	Tyytyväisyyden lisääntyminen asuinkuntaan	Luksian yhteistyön kehittäminen	Väestönkehitys Asumisen konseptointi Opiskelijayhteistyö tutkimukset	Yliopistoyhteistyön konkretia

Sivistyslautakunnan strategiseksi tavoitteeksi nousee talousarviokaudella 2025 2. asteen ammatillisen koulutuskuntayhtymä Luksian omistajaohjauksen aktiivinen kehittäminen.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden jatkuvana strategisena tavoitteena on tuottaa kuntalaisille lähipalveluja. Käytännössä tavoite tarkoittaa opetuksen osalta sitä, että oppilaat saavat tarvitsemasta tuen koulunkäyntiinsä lähikoulussaan. Varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatusta pyritään tarjoamaan lähipalveluna, maantieteellisesti mahdollisimman läheltä kotia. Opetuksen tulosalueen erityisenä strategisena tavoitteena on lasten erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja liittäminen joustavasti osaksi koulupäivää. Sivistyslautakunnan toimintojen osuus lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen sisällöissä on merkittävä. Lautakunnan toiminnot muodostavat toimintasuunnitelmassa ja arvioinnissa merkittävän toiminnallisen osuuden.

3.4.1 Opetuspalvelut

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	2 709 987	2 378 700	2 240 500	2 239 764					
TOIMINTAKULUT	-44 513 166	-46 627 506	-46 610 214	-47 748 671					
TOIMINTAKATE	-41 803 178	-44 248 806	-44 369 714	-45 508 907					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset
Opetuksen tulosalue sisältää sivistystoimen hallinnon.

Vihdin kunnassa on 10 vuosiluokkien 1–6 koulua, kaksi vuosiluokkien 7–9 koulua, kaksi yhtenäiskoulua, yksi ruotsinkielinen vuosiluokkien 1–6 koulu ja yksi lukio. Opetushenkilöstöä on noin 300 opettajaa, yhdeksän virkarehtoria sekä noin 90 kouluohjaajaa. Lukuvuoden 2024–2025 tuntikehys perusopetuksessa on 6409,3 vvt. Lukiossa on käytössä 685 kurssia. Lukuvuoden 2025–2026 sekä tuntikehys että lukion kurssimäärä säilyvät ennallaan. Perusopetuksen oppilasmäärä vähenee alakoulussa n. 90 oppilaalla, mutta oppilaiden tuntimäärien lisääntymisestä johtuen tuntikehystä ei ole syytä vähentää.

Kunnan kouluverkosta päättää kunnanvaltuusto. Lautakunta määrittelee oppilaaksiottoalueet. Vihdissä noudatetaan lähikouluperiaatetta, mikä tarkoittaa sitä, että lapsi ja nuori opiskelee pääsääntöisesti oman oppilaaksiottoalueensa koulussa. Poikkeuksena on maahanmuuttajien ja kehitysvammaisten lasten opetus. Kehitysvammaisten lasten opetus järjestetään Kuoppanummen koulussa. Erityisen tuen oppilaiden osalta tarkastellaan oppilaskohtaisesti sopivinta luokkamuotoa ja koulua yhdessä huoltajien kanssa.

Lukuvuonna 2024–2025 opetuspalveluissa on yksi valmistava luokka, joka on Nummelanharjun koulussa ja tarkoitettu yläkouluikäisille nuorille. Valmistavaan luokkaan liittyviä palkkakuluja ei ole huomioitu sivistystoimialan kehystä laadittaessa, sillä luokan perustamiseen vaikuttaa vuosittain kyseisen statuksen omaavien oppilaiden määrä, joka usein selviää vasta talousarvion päättämisen jälkeen seuraavana keväänä. Luokassa työskentelee lukuvuonna 2024–2025 yksi opettaja ja yksi koulunkäynnin ohjaaja.

Vihdin lukiossa opiskelee noin 550 opiskelijaa. Lukion sisäänpääsykeskiarvo on 7,4. Lukion henkilökuntaan kuuluu noin 30 opettajaa, kaksi opinto-ohjaajaa, rehtori, apulaisrehtori sekä opintosihteri. Perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijamäärien tilastointipäivä on 20.9.2024, jolloin kaikki oppilasmäärät tarkistetaan ja tilastoidaan.

Oppivelvollisuuden laajenemisen yhteydessä on astunut voimaan toisen asteen koulutuksen maksuttomuus, joka on toteutunut Vihdin lukiossa vuosiluokka kerrallaan siten, että viime lukuvuonna 2023–2024 kaikki opiskelijat saavat ilmaiset oppimateriaalit ja -välineet. Lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2019. Koulutuksen järjestäjän on lisättävä opinto-ohjausta ja oppimisen tukea sekä huolehdittava siitä, että opiskelijat voivat rajattomasti osallistua ylioppilaskokeiden uusintoihin. Esityksestä aiheutuu koulutuksen järjestäjälle kustannuksia esimerkiksi opinto-ohjauksen lisäämisestä, oppimisen tuen järjestämisestä ja ylioppilaskokeiden uusimisen järjestämisestä. Oppivelvollisuuden laajeneminen vaikuttaa myös ylioppilastutkinnosta perittäviin tutkintomaksuihin. Maksuttomuus koskee pääasiassa niitä opiskelijoita, jotka ovat aloittaneet lukion syksyllä 2021 tai myöhemmin.

Opiskelijalla on oikeus oppimisen tukeen lukiolaissa tarkoitettujen opintojen aikana. Oppimisen tuki on opiskelijan tarvitsemia tukiovetusta, ohjausta ja tukea, jota hän tarvitsee oppimäärän suorittamiseksi. (§ 28 – oikeus tukiovetukseen uutta)

Opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muiden syiden vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi eikä § 28:ssä tarkoitettu oppimisen tuki olisi riittävää opiskelijan tuen tarve huomioiden. (28a § - erityisopetuksen tarpeen määrittäminen muuttuu)

Lukiolain perusteella lukioon perustetaan erityisopettajan virka 1.8.2025 alkaen.

Vihdin lukiossa on ollut yhteisöllisyyskoordinaattori hankerahalla viimeisen kolmen lukuvuoden ajan. Hän on vastannut yhteisöllisyyden, osallisuuden ja hyvinvointityön kehittamisestä. Lukion työyhteisössä tiedostetaan opiskeluhyvinvointiin liittyvät tekijät mutta yhteinen toteutusmalli, sen kehittäminen ja ylläpitäminen vaativat koordinaation ja monialaisen yhteistyön promoottorin, jotta nämä ennaltaehkäisevät tehtävät yhdessä opettajien arkisen työn kanssa mahdollistuvat.

Osa oppilaista tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta (Perusopetuslaki 11 a §). Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista. Tästä ohjauksesta laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8:lla ja 9:llä vuosiluokalla. Vihdin kunnassa tämä kohdistuu n. 17 % oppilaista ja määrä edellyttää yhden uuden opinto-ohjaajan viran perustamista perusopetukseen.

Valtioneuvoston päätöksen (30.5.2024) mukaisesti perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijakoa (422/2012) koskevaa asetusta on muutettu. Niin sanotun tuntijakoasetuksen muutoksella (286/2024) vuosiluokilla 1.–2. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen ja matematiikan opetusta lisättiin yhdellä vuosiviikkotunnilla. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta opetetaan vuosiluokilla 1.–2. yhteensä 15 vuosiviikkotuntia ja matematiikkaa yhteensä seitsemän vuosiviikkotuntia. Lisäksi vuosiluokille 3.–6. lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta, jolloin opetuksen määrä vuosiluokilla 3.–6. on yhteensä 19. Samalla myös perusopetusasetusta (287/2024) muutettiin siten, että opetuksen keskimääräisiä vähimmäistuntimääriä työviikossa nostettiin. Lisäykset tulevat voimaan asteittain 1.8.2025 alkaen ja lisäävät opetuksen tuntimääriä. Tuntikehyksen kokonaismäärää ei ole tarvetta kasvattaa kokonaistuntimäärän lisääntymisestä huolimatta, vaan tuntijakoon tulevat lisäykset katetaan alakoulujen oppilasmäärän n. 90 oppilaan vähenemisellä. Sivistyslautakunta tulee keväällä 2025 hyväksymään paikallisen tuntijaon, joka perustuu valtakunnalliseen tuntijakoon.

Opetuspalveluiden talousarvioon on lisätty vakituinen erityisohjaajan tehtävä 1.8.2025 alkaen yhteiseksi Kuoppanummen koululle ja Nummelanharjun koululle. Tehtävää on vuosien ajan hoidettu opiskeluhooltoon suunnatulle hankerahalla, joka päättyy 31.7.2025.

Erityisopetuksen kehittäminen oppilaiden yhdenvertaisuuden sekä oikea-aikaisen ja -muotoisen opetuksen ja tuen varmistamiseksi on suuren muutoksen kohteena. Lukuvuoden 2024–25 työ kohdistuu 1.8.2025 voimaan astuvan tuen lainsäädännön muutoksen valmisteluun. Kolmiportainen tuki muuttuu ennakoivaksi ja oppilaskohtaiseksi tueksi. Ennakoivaa tukea tulee uuden lain järjestää 0,127 h/oppilas ja sen toteutus tulee kirjata lukuvuosisuunnitelmiin. Oppilaskohtainen tuki voidaan toteuttaa erityisluokassa tai osana yleisopetusta, jolloin tuen oppilaiden määrä on rajattu viiteen oppilaaseen/ yleisopetuksen ryhmä.

Muutos edellyttää resurssien laskentaperiaatteen uudistamista, kaikkien tällä hetkellä esi- ja perusopetuksessa olevien tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden tuen uudelleen organisointia sekä asiakirjojen ja päätösten uusimista opetushallituksen ohjeiden mukaiseksi. Lakimuutos tulee vaikuttamaan myös kaikkiin nivelvaiheisiin.

Kevätlukukauden 2025 toimet ovat opetussuunnitelmaan tulevien muutosten kuntatasoinen valmistelu, siinä säädettyjen toteuttamistapojen resurssien laskeminen, nivelvaiheprosessien uusiminen ja aikataulutukset sekä tuen asiakirjojen läpikäymisen suunnittelu ja organisointi. Lisäksi jokaisen koulun henkilöstö koulutetaan toteuttamaan tukea uuden lain mukaisesti. Syyslukukaudella 2025 varmistetaan uuden lainsäädännön jalkautuminen kouluihin. Työkokonaisuuden toteuttamiseksi tarvitaan kevätlukukaudelle 2025 tilapäisesti lisää henkilöstöä opetuspalveluihin.

Valtioneuvoston päätöksen (30.5.2024) mukaisesti perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijakoa on muutettu. Tuntijakoasetuksen muutoksella (286/2024) vuosiluokilla 1.–2. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen ja matematiikan opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla. Lisäys tulee näkymään myös lisääntyvänä tuen järjestämisen tarpeena oppimisen haasteisille.

Äidinkielen ja matematiikan sähköisten seulontatestien käyttö on vakiintunut ja niiden voidaan pysyä selvillä tuen toteutumisesta myös lakimuutosten jälkeen.

S2 opetuksen kehittämisen hanke päättyi 2024 kevätlukukauden loppuun. Sen avulla luotiin S2 oppilaan tukemisen käytänteet, selkeytettiin arviointiprosesseja ja varmistetaan parempi opetusmateriaalien saatavuus sekä kielitaidon testaamiseen tarvittavat testit ja osaaminen. Uusi lainsäädäntö tulee velvoittamaan ennakoivien tukimuotojen osana opetuskielen tuen järjestämistä. Hankkeen kautta saatu osaaminen on tässä tukena.

Vaikka oppilasmäärä alakouluissa vähenee, täytyy perusopetuksen muuttua yhä monipuolisemmaksi. Otalammen kouluun perustetaan alueellinen MOPO-luokkaa (monipuolisen perusopetuksen luokka) palvelemaan koulun oppilaaksiottoalueen perusopetusikäisiä.

Avainasemassa on edelleen varmistaa pätevän ja pysyvän erityisopetuksen henkilöstön saaminen kuntaan riittävän hyvillä työskentelyolosuhteilla ja tuella. Erityisopetuksen henkilöstön konsultointi, kollegiaalinen tukeminen sekä yhteisöllisyyden kehittäminen ovat tärkein väylä yhteisten toimintamallien juurruttamiseen ja osaamisen jakamiseen. Erityisopettajiksi pätevoitymistä tuetaan osana Vihdin veto- ja pitovoimaohjelmaa mahdollistamalla palkallinen harjoittelu opintojen yhteydessä. Tähän on varattu 40 000 euroa opetuspalveluiden talousarvioon.

Opiskeluhuollollisen yhteistyön rajapintoja tarkastellaan koulun toimintaympäristön näkökulmasta yhteistyötä tiivistäen. Opiskeluhuollollinen teema ja lukuvuosisuunnittelu on jatkossa kytketty toisiinsa. Opiskeluhuollon palvelut terveydenhoitajien, psykologien, kuraattoreiden ja koululääkärien osalta tuottaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Vihdin peruskouluissa on aktiivista kerhotoimintaa. Jo useamman vuoden jatkuneen koulukerho-hankkeen avulla lisätään lasten hyvinvointia tarjoamalla monipuolista, ohjattua vapaa-ajan toimintaa koulupäivän jälkeen. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja nuorten koulumotivaatiota, jaksamista sekä tunne ja vuorovaikutustaitoja tukevia kerhoja joustavasti koulujen tarpeiden mukaan. Hankkeen puitteissa toteutetaan liikuntakerhoja lasten hyvinvoinnin tukemiseksi. Vihdin kunnan opetus- ja nuorisopalvelut ovat olleet myös vuodesta 2021 alkaen mukana Harrastamisen Suomen mallissa, jossa tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä lasten ja nuorten harrastustoiveita kuunnellen.

Aikaisempina vuosina on kokeiltu koulukuljetusten järjestämistä harrastustuntien jälkeen osalla kunnan peruskouluista. Lukuvuonna 2024–2025 kuljetusmahdollisuus laajenee niin, että kaikilla kouluilla on tarjolla sellaisia ryhmiä, joista koulukuljetusoppilaiden on mahdollista saada kuljetus, mikäli harrastus ajoittuu suoraan koulupäivän yhteyteen. Ryhmiä on aamuisin, jolloin koulukuljetus järjestään ennen oppituntia pidettävälle harrastustunnille ja iltapäivisin, jolloin kuljetus järjestetään harrastustunnin jälkeen kotiin. Kaikista ryhmistä kuljetusmahdollisuutta ei ole. Tämä kuljetusten laajentaminen tulee lisäämään koulukuljetuskustannuksia.

Lukuvuodelle 2024–2025 kunnille oli jaossa aikaisempaa vuotta vähemmän valtionavustusta Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen ja hakijoita oli enemmän. Vihdin kunnalle myönnetty valtionavustus on 20 000 euroa edellistä vuotta pienempi. Lisäksi hankkeen omavastuuosuus on noussut 25 %:sta 30 %:iin ja

kustannusten nousu (esim. palkka- ja matkakustannukset) vaikuttavat toiminnan järjestämisestä kunnalle aiheutuvien kustannusten lisääntymiseen.

Opetuspalvelut on hakenut yhteistyössä avustusta Move-testauksiin liittyvän prosessin sekä liikkuva koulutoiminnan kehittämiseen. Avustusta on jaettu enemmän liikuntapalveluille, sillä hankerahoituksella palkattava liikunnanohjaaja sijoittuu hallinnollisesti liikuntapalveluun, mutta työpanos kohdentuu täysin peruskoululaisten liikkumisen tukemiseen.

Opetuspalvelut on hakenut ja saanut vuosittain koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa- valtion erityisavustusta. Valtion avustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden, ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Hankerahaa on myönnetty vuosille 2024–2027 siten, että vuosittain avustusta saadaan 245 000 euroa. Tämä on huomattavasti vähemmän mitä aikaisempina vuosina on saatu. Jotta oppilaiden tasa-arvoinen tuki ja lähikouluperiaate toteutuu jatkossa, tarvitaan kunnan omaa rahoitusta n. 300 000 euroa.

Hankerahat näkyvät tuloina tuissa ja avustuksissa, mutta yhtä suurina kululuina henkilöstömenoissa. Opetuspalveluiden kaikkien hankkeiden (myös koulujen omien mm. Erasmus-hankkeiden) arvioitu tulo vuoden 2025 osalta on n. 800 000 euroa ja arvioitu kulu palkkoihin n. 1 150 000 euroa.

Talousarviossa 2024 varattiin 200 000 euroa opetustilojen esityslaitteistojen (AV) uusimisen kolmevuotisen projektin ensimmäiseen vaiheeseen, jolla uusittiin 30 % opetustiloista. Talousarviossa 2025 varataan 255 000 euroa opetustilojen AV- laitteiden uusimiseen. Se mahdollistaa 38 % opetustilojen uudistamisesta. Tämän jälkeen 32 % opetustiloista on vielä päivittämättä AV-laitteiston osalta.

Kouluilla on krooninen pula tietokoneista. Vuonna 2024 asetettiin tavoitteeksi, että lukuvuoden 1.8.2026 alkuun mennessä kaikissa kunnan yläkouluissa jokaisella oppilaalla olisi henkilökohtainen oppilaskone. Jotta tavoitteeseen päästään varataan vuodelle 2025 tietokoneiden hankintaan 120 000 euroa. Muihin ICT- ja AV-laitteiden varaosiin ja äkillisiin tarvehankintoihin ja kehitystoimintaan varataan 60 000 euroa. Vuoden 2025 talousarvioon on lisätty kannettavien tietokoneiden hankinta kaikille opettajille.

Kunnassa on hyväksytty liikkumishjelma, jonka toteuttamiseen opetuspalveluissa on varattu 15 000 euroa koulutukseen ja välineistön hankintaan. Koulujen yhteisten liikuntavälineiden koordinointi ja hankinnat siirtyvät opetuspalveluille vuonna 2024. Tähän liittyen myös 30 000 euron määräraha siirtyi tilapalveluilta opetuksen budjettiin.

3.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut

(sis + ulk)	TP 2023	MTA 2024	TAE 2024	LTK 2025	KJ 2025	KH 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	1 745 821	1 567 400	1 550 000	1 525 419					
TOIMINTAKULUT	-23 468 732	-24 821 686	-24 771 830	-24 972 762					
TOIMINTAKATE	-21 722 911	-23 254 286	-23 221 830	-23 447 343					

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talousarvion suurimmat muutokset edellisvuoden vastaavaan ovat tulojen puolella avustuksissa. Talousarviossa 2025 on varattu rahat vain siirtyvälle hankkeelle sekä kolme vuotta kestäväällä tasa-arvohankkeelle. Avustuksia on noin 90 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Menojen osalta suurimmat muutokset koskettavat palkkakulujen isoa kasvua. Palkkojen osalta korotus koostuu vuoden 2024 palkankorotuksista sekä arviosta vuoden 2025 palkankorotuksista (3,5 %). Palvelusetelimenojen osalta tulee vähennystä noin 285 000 euroa verrattuna talousarvioon 2024, koska kahden yksityisen päiväkodin toiminta loppui 31.7.2024 alkaen. Kelan kautta maksettavien avustusten (lasten kotihoidontuki sekä yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä) osalta vähennystä on noin 140 000 euroa, joka johtuu hakijoiden määrän vähenemisestä.

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsiryhmien enimmäiskoosta päiväkodissa. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Lasten määrä on pysynyt lähes samana kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä vuoden 2022 toukokuusta vuoteen 2024, huomioitavaa on kuitenkin se, että alle 3-vuotiaiden määrä on noussut huomattavasti (osallistumisaste noin 41 %). Tämä on huomioitava henkilöstömitoituksessa.

Kunnallisissa päiväkodeissa työskentelee vuonna 2024 noin 240 henkilöä kasvatusvastuullisissa tehtävissä lasten parissa, avustavissa tehtävissä työskentelee noin 50 työntekijää ja alueellisia erityisopettajien paikkoja on kahdeksan. Päiväkodin johtajia on 11. Perhepäivähoitajien määrä on laskenut ja kunnallisia hoitajia on kaksi. Varhaiskasvatuksen hallinnon käytössä on viisi henkilötyövuotta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko rakentuu 15 päiväkodista, joista yhdessä toimii avoimen varhaiskasvatuksen toiminta. Vihdin varhaiskasvatuksen vuoro hoito on keskitetty Pajuniityn päiväkotiin, vuorohoidon tarvitsijoiden määrä on ollut noin 70 lasta kuukausittain.

Eri palvelut	Lasten määrä 31.5.2019	Lasten määrä 31.5.2020	Lasten määrä 31.5.2021	Lasten määrä 31.5.2022	Lasten määrä 31.5.2023	Lasten määrä 31.5.2024
Kunnallinen päiväkotihoido	1294	1205	1283	1306	1309	1303
Kunnallinen perhepäivähoito	45	24	19	20	12	11
Palvelusetelin piirissä	229	213	207	182	165	150
Yksityisen hoidon tuella	26	21	16	17	10	9

Vuosittain on ollut haettavissa valtion erityisavustukset: koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksen vastaava hanke, vuonna 2024 nämä hankkeet yhdistyivät ja hankerahaa haettiin kerralla vuosille 2024–2027. Vihti sai hankerahaa 245 000 euroa, josta esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen osuus on vuosittain 68 680 euroa. Hankkeiden kautta on palkattu neljänsiä kasvattajia ja avustajia vuosittain 10–14 kaikkein haastavimpiin lapsiryhmiin. Vuodelle 2025 näillä rahoilla pystytään palkkaamaan kolme hoitajaa kymmeneksi kuukaudeksi. Tämän vuoksi vuoden 2025 talousarviossa haetaan varhaiskasvatukseen

kahdeksan resurssilastenhoitajan tehtävää, jotka toimivat kaikista haastavimmissa lapsiryhmissä ja näin näiden lapsiryhmien suhdelukua saadaan pienennettyä.

Yksityisessä päiväkotihoidossa tukimuotona on palveluseteli. Yli 3-vuotiaan kokopäivähoidosta myönnettävän palvelusetelin maksimiarvo on sivistyslautakunnan päätöksellä 1.8.2023 alkaen 900 euroa ja alle 3-vuotiaan vastaava arvo nostettiin sivistyslautakunnan päätöksellä 1.1.2024 alkaen 1480 euroon. Palvelusetelin arvoon vaikuttavat perheen koko ja tulot. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin menettelytapaohjeeksi on laadittu sääntökirja. Vihdin kunnan alueella yksityisiä päiväkoteja on 1.1.2024 alkaen kaksi. Yksityisen hoidon tukea maksetaan hoitajan kotona tapahtuvaan perhepäivähoitoon sekä lapsen kotona tapahtuvaan hoitoon. Yksityisen hoidon tuki sisältää hoitorahan ja tulosidonnaisen hoitolisän. Lisäksi perhe voi hakea yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Näiden tukien maksatuksen hoitaa Kela. Yksityisen varhaiskasvatuksen viranomaisvalvonnasta vastaa varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö.

Kotihoidon tukeen on perheellä oikeus, jos alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan kotona, alle 3-vuotiaan kotona hoidettavan lapsen muista alle kouluikäisistä sisaruksista voidaan myös maksaa kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen hoitorahan lisäksi perhe voi saada tulosidonnaista hoitolisää. Perhevapaa uudistuksen tuomat muutokset varhaiskasvatukseen ja asiakasmaksulakiin liittyvät siihen, että oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sinä kuukautena, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta sekä siihen, että varhaiskasvatuspaikkaan säilyy oikeus enintään 13 viikon vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon ajan. Ajalta ei peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksua.